Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Jabier Isasa Mitxelena

Lezo, Gipuzkoa (1929)

Aurkibidea

Biografia

Gaintxurizketa Errekalde bailaran dagoen Saizar baserrian jaio zen, eta bertan bizi izan da beti. Aita bertakoa zuen eta ama Oiartzungoa. Gurasoak baserriko lanetatik bizi ziren, behiak hazi, lurra landu eta esnea saltzetik. Pasai Antxora joaten zen arreba esnea saltzera egunero, baserritik 50 metrora zegoen geltokian trena hartuta. Txikitatik hasi zen baserriko lanetan eta, eskolara Urrunera joaten zen auzoko beste neska-mutilak bezala, amonak prestatzen zien bazkaria eramaten zuten eskolara anai-arrebek bertan bazkaltzeko. Hala ere, askotan, baserriko lanek hala eskatzen zutenean, baserrian geratu behar izaten zuen eskolara joan gabe. Errekalden, oraingo aldean, orduan zer haur mordoa zegoen gogoratzen du Javierrek. Auzoan, tabernatxo bat ere bazuten eta urtero festak egiten zituzten bertan. Gaztetan, lagunak bertan elkartzen ziren karta-jokoan aritzeko. Ezkondu zenean, baserrian geratu ziren bizitzen emaztea eta biak Javierren familiarekin. Baratzea landu eta Irungo plazan barazkiak saltzetik bizitu ziren urtetan; emaztea egoten zen goizero salmentan. Beste lan batzuetan ere aritu izan da: Jaizkibelen pinuak landatzen, harrobiko lanean, edota arraina deskargatzen Donibaneko kaian. Emaztearekin batera bizi da, alabaren eta biloben ondoan.

Zintak

LEZ-010

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Zabala, Edurne
- **Data**: 2009-11-10
- **Iraupena**: 86 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Eider

LEZ-058

- **Proiektua**: Dialektologia-EHU
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Serrano Mariezkurrena, Amaia
- **Data**: 2009-06-04
- **Iraupena**: 44 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Zuazo Zelaieta, Koldo

Pasarteak

1. Soldadutzan, egunean bi nobela irakurtzen

- **Erref**: LEZ-010/004
- **Iraupena**: 0:00:44. **Hasi**: 00:05:30. **Bukatu**: 00:06:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Soldadutzan, egunean bi liburu irakurtzen zituen.

2. Pinuekin, arrainekin eta harriekin lanean

- **Erref**: LEZ-010/007
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:11:10. **Bukatu**: 00:13:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
17 urte zituela, pinu-zulatzen ibili zen; gerora, arrainak deskargatzen, arrandegian. Harrobian 7 hilabete eman zituen; bagonetak kargatzen aritu zen. Jaizkibelen pinuak landatzeko lanetan, zuloak egin eta zuhaitzak aldatzen zituzten. Orduko lan-baldintzak aipatzen ditu.

3. Lehengo jolasak, tiragomak eta bizikletak

- **Erref**: LEZ-010/009
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:15:05. **Bukatu**: 00:16:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako jolasak aipatzen ditu. Tiragomak beraiek egiten zituzten. Nola-halako bizikleta zeukaten.

4. Arraina deskargatzen ibiltzen zirenekoa

- **Erref**: LEZ-010/010
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:16:58. **Bukatu**: 00:18:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:
Nola-halako bizikletak zeuzkaten, baina ibiltzen ziren. Arraina deskargatzera joaten zirenean, lagun ugari joaten ziren. Lan horretako lan-baldintzei buruz hitz egiten du.

5. Sagardoa etxean egiten zuten

- **Erref**: LEZ-010/014
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:22:42. **Bukatu**: 00:24:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Sagar asko zeukaten beraiek etxean, saltzeko adina. Sagardoa etxean egiten zuten, eta urte osorako izaten zuten.

6. Osaba eta aita kontu-kontari

- **Erref**: LEZ-010/015
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 00:24:16. **Bukatu**: 00:25:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Osaba sarritan etortzen zen etxera, eta aitarekin egoten zen kontu-kontari. Amonak pattarra nola egiten zuen azaltzen du.

7. Lehengo topoak, bete-beteta

- **Erref**: LEZ-010/018
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:31:40. **Bukatu**: 00:33:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Lehen, topoa (trena) bete-bete eginda joaten zen; kanpotik zintzilik joaten ziren. Topoek balkoiak izaten zituzten.

8. Arrainak deskargatzen zituzteneko garaiak

- **Erref**: LEZ-010/020
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:33:46. **Bukatu**: 00:34:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Arrainak deskargatzen aritzen zirenean, zer jornal izaten zuten azaltzen du. Garai hartan, diru gutxi zegoen.

9. Lehen, diru eta arropa gutxiagorekin, ondo bizi ziren

- **Erref**: LEZ-010/021
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 00:34:47. **Bukatu**: 00:37:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Lehen, diru gutxi ikusten zen, baina gutxi gastatzen zen. Pinu-zulatzen hasi zeneko kontuak aipatzen ditu. Irabazitako dirua etxean entregatzen zuen. Askoz diru gutxiago gastatzen zuten arropatan. Gaur egun, alferrik gastatzen da dirua askotan. Lehengo oinetakoak nolakoak izaten ziren deskribatzen du. Txapela erabiltzeko ohitura bazegoen lehen; txapela eta txaketa.

10. Ugaldeko festetako giroa, lehen

- **Erref**: LEZ-010/024
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:49:18. **Bukatu**: 00:51:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Ugaldeko festak abuztuan izaten ziren: soinua, bertsolariak, korrika-apustuak... Orduko bertsolariak aipatzen ditu: Santi Zabala, Jose Ramon Legorburu, Antonio Lizaso...

11. Gerrako oroitzapenak

- **Erref**: LEZ-010/029
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:57:23. **Bukatu**: 01:00:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gerra garaia gogoan du: militar gorriak tiroka, etxera pistola baten bila etorri zirenekoa... Mugimendu handia egon zen. Beldurra pasa zuten, baina ez zuten etxetik alde egin. Irunen fronte gogorra egon zen.

12. 1.000 pezetako isuna

- **Erref**: LEZ-010/031
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 01:02:36. **Bukatu**: 01:03:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Lanbideak » Polizia

Laburpena:
Ezagun bati 1.000 pezetako isuna jarri zieten. Ordaintzeko, nola moldatu ziren azaltzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-26

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com